

„Te słowa rzekła smężna pasterka.” Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego gra z konwencją sentymentalną

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Audiobook](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: Czesław Miłosz, *Zniewolony umysł*, Kraków 1989, s. 182.
- Źródło: Leopold Staff, *Gałczyński*, [w:] *Poezje*, Kraków 2005, s. 269.
- Źródło: Franciszek Karpiński, *Laura i Filon*, [w:] *Wiersze zebrane, cz. 1*, Warszawa 2005, s. 44–51.
- Źródło: Konstanty Ildefons Gałczyński, *Zielona Gęś*, Warszawa 1987, s. 82.
- Źródło: Konstanty Ildefons Gałczyński, *Filon i Laura. Wersja nowa*, [w:] *Wiersze zebrane*, wybór K. Gałczyńska, Warszawa 2003, s. 105–106.

„Te słowa rzekła smężna pasterka.” Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego gra z konwencją sentymentalną

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

Księżyc, odgłosy za borem, zielony jawor, zakochana pasterka – to znaki konwencji sentymentalnej powstałej i utrwalonej w epoce oświecenia między innymi za sprawą sielanki Franciszka Karpińskiego *Laura i Filon*. Tytułowe postacie stały się tak popularne, że do dziś traktuje się je jako kanonicznych bohaterów literatury polskiej. Z kanonem można jednak dyskutować lub go parodiować. Taki zabieg wykorzystał Konstanty Ildefons Gałczyński, kiedy stworzył nową wersję historii o Laurze i Filonie.

Twoje cele

- Wyjaśnisz, na czym polega reinterpretacja konwencji sentymentalnej w wierszu *Filon i Laura. Wersja nowa*.
- Wskażesz elementy konwencji sentymentalnej, które są parodiowane przez Gałczyńskiego.
- Porównasz współczesną kreację Laury i Filona z ich literackimi pierwowzorami.

Przeczytaj

Laura i Filon

François Boucher, *Jesień*, 1755

Źródło: domena publiczna.

W 1780 roku ukazał się zbiór poezji Franciszka Karpińskiego (1741-1825) *Zabawki wierszem i przykłady obyczajne*. Jednym z najpopularniejszych wierszy, które weszły do tomu, jest sielanka sentymentalna *Laura i Filon*. Wiersz na stałe przeniknął do kultury ludowej – był chętnie śpiewany w czterech wersjach melodycznych i stał się inspiracją dla samego Fryderyka Chopina i jego *Fantazji A-dur na tematy polskie*.

Bohaterami sielanki są Laura i Filon – zakochani pasterze, którzy spotykają się pod umówionym, symbolizującym miłość jaworem. Wiersz przyjmuje formę udramatyzowanej scenki lirycznej, przypominającej arie i duety dialogowe typowe dla opery.

” Franciszek Karpiński

Laura i Filon

Laura

Już [miesiąc](#) zeszedł, psy się uśpiły
i coś tam klaszcze za borem.
Pewnie mię czeka mój Filon miły
pod umówionym jaworem.

Nie będę sobie [warkocz trefiła](#),
tylko włos związę splątany,
bo bym się bardziej jeszcze spóźniła,
a mój tam tęskni kochany.

Wezmę z koszykiem maliny moje
i tę [placiankę różową](#);
maliny będziemy jedli oboje,
wieniec mu włożę na głowę.

[...]

Oto już jawor... Nie masz miłego!
Widzę, że jestem zdradzona!
On z przywiązania żartuje mego –
Kocham [zmiennika](#) Filona.

Pewnie on teraz koło bogini
swej, czarnobrewki [Dorydy](#),
rozrywkę sobie okrutną czyni
kosztem mej hańby i biedy.

[...]

Tłukę o drzewo koszyk mój miły,
rwę wieniec, który-m splatała:

te z nich kawałki będą świadczyły,
żem z nim na wieki zerwała...

[...]

Kiedy w [chrościnnie](#) Filon schroniony
wybiegł do Laury spłakanéj,
już był o drzewo koszyk stłuczony,
wieniec różowy stargany.

[...]

Filon popędliwa!... o ja niebaczny!...
Lauro!... poczekaj... dwa słowa...
może występек mój nie tak znaczny,
może zbyt kara surowa.

Jam tu przed dobrą stanął godziną,
długo na ciebie klaskałem.
Gdyś nadchodziła, między chrościna
naumyślnie się schowałem,

chcąc tajemnice twoje wybadać:
co o mnie będziesz mówiła.
a stąd szczęśliwość moją układać,
ale czekałem [zbyt siła](#).

Pierwsze twe skargi o Dorys były.
Sądź o mnie, Lauro, inaczej:
Kogoż by wdzięki tamtej wabiły,

kto cię raz tylko obaczy?

[...]

Filon

Żal mi cię puścić, nie śmiem cię trzymać.

Kiedyż przyśpieszy czas drogi,
gdy z moją Laurą i słodko drzymać,
i bawić będę bez trwogi?

Laura

Miesiącu, już ja idę do domu!

Jeśliby kiedy z Dorydą

Filon tak trawił noc po kryjomu –
nie świeć, niech na nich dżdże idą!

Źródło: Franciszek Karpiński, *Laura i Filon*, [w:] *Wiersze zebrane*, cz. 1, Warszawa 2005, s. 44–51.

Nawiązania do tej oświeceniowej sielanki można odnaleźć we współczesnej poezji. Laura i Filon stali się znakami przebrzmiałej już, a niekiedy parodiowanej tradycji sentymentalnej. Przywołują je między innymi Maria Pawlikowska-Jasnorzewska w wierszu *Laura i Filon* (tom *Wachlarz*, 1927) oraz Konstanty Ildefons Gałczyński. Poeta tworzy dwie wersje historii o sentymentalnych kochankach – „smętnej pasterce” Laurze i „tkliwym Filonie”.

„Poeta świętej powszechności”

Konstanty Ildefons Gałczyński

Źródło: domena publiczna.

” Leopold Staff

Gałczyński

Pokazałeś w wesołej herezji
Przez swe fraszki fiołkowe i gęsie,
Ile jest nonsensu w poezji
I ile poezji w nonsensie.

Źródło: Leopold Staff, *Gałczyński*, [w:] *Poezje*, Kraków 2005, s. 269.

Tak o Konstantym Ildefonsie Gałczyńskim (1905–1953) pisał sam Leopold Staff (tom *Dziewięć muz*, 1958). Poeta w przewrotny sposób podkreślił charakterystyczne cechy twórczości autora *Zaczarowanej drożki*: [nonsens](#), [paradoks](#) i błazenadę. Gałczyński sam nazywał się „magikiem” i „małpiszonem” (z wiersza *Liryka, liryka*). Został okrzyknięty „poetą świętej

Pomnik Zielonej Gęsi przy Muzeum
Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego

powszechności” i „prostych dziwów”.

Czesław Miłosz pisał o nim, że

w Praniu

Źródło: Chrumps, Wikimedia Commons, licencja: CC

BY-SA 4.0.

” Czesław Miłosz

Zniewolony umysł

[...] miał cygańską cerę, był piegowaty, niewysoki, jego gębę, kiedy się śmiał, wykrzywił sardoniczny grymas, włosy odgarniał w tył z wysokiego czoła. Jego głowa była nieproporcjonalnie duża w stosunku do tułowia, miał w sobie coś z karła i błazna, tak jak go malowali w scenach książęcych uczt dawni malarze. Zdradzał skłonność do ekscentrycznych ubrań, krawaty lubił wiązać w luźny, duży węzeł”.

Źródło: Czesław Miłosz, *Zniewolony umysł*, Kraków 1989, s. 182.

Gałczyński był cenionym poetą, ale największą sławę przyniosła mu seria miniatur dramatycznych Teatrzyk „Zielona Gęś”. Groteskowe i pełne [absurdu paradramaty](#) wciąż są chętnie czytane dzięki galerii tak rozpoznawalnych postaci, jak tytułowa Zielona Gęś, Osiołek Porfirion, Piekielny Piotruś, Hermenegilda Kociubińska czy Alojzy Gzęgźółka, którego określa się jako „fenomen nonsensu”.

W dwudziestoleciu międzywojennym na krótko związał się z grupą literacką Kwadryga. Po II wojnie światowej zaś na łamach tygodnika „Przekrój” publikował między innymi znane *Listy z Fiołkiem* oraz teatrzyki *Zielona Gęś*. Do najbardziej znanych tomików poezji Gałczyńskiego można zaliczyć *Zaczarowaną dorożkę* (1948), *Ślubne obrączki* (1949), *Pieśni* (1953). Był autorem poematów *Wielkanoc Jana Sebastiana Bacha* (1950) oraz *Niobe* (1951). Napisał również teksty do wielu piosenek, które do dziś wykonywane są przez polskich artystów, np.: *Ballada o dwóch siostrach*, *Dzikię wino*, *Liryka, liryka*, *Modlitwa do Anioła Stróża*, *Ocalić od zapomnienia*, *Prośba o wyspy szczęśliwe*, *Śmierć poety*.

Słownik

absurd

(łac. *absurdus* – niewłaściwy, niestosowny, absurdalny) – sytuacja, sformułowanie lub myśl pozbawiona sensu

gag

(ang. *gag* – knebel, żart) – dowcip sytuacyjny; także zaskakujący chwyt komediowy

intertekstualność

(łac. *inter* – pośród; *textum* – tkanka, sukno, tekst) – relacje zachodzące między różnymi tekstami kultury (np. utworami literackimi, dziełami plastycznymi i muzycznymi); aluzje i nawiązania do innych tekstów

nonsens

(łac. *non* – przeczenie; *sensus* – czucie, rozumienie, znaczenie) – brak sensu, powiedzenie, zdarzenie, zachowanie pozbawione sensu, logiki

paradoks

(gr. *parádoxos* – nieoczekiwany, nieprawdopodobny, zadziwiający) – zaskakujące twierdzenie, często sprzeczne z powszechnie przyjętą opinią; także twierdzenie logiczne prowadzące do zaskakujących i sprzecznych wniosków

paradramat

(gr. *pará* – przy, obok, poza + gr. *dramá* – czynność, akcja) – tu: minidramat, miniatura dramatyczna

parodia

(gr. *parōidia*; *pará* – obok; *ōidē* – pieśń) – naśladowanie stylu, gatunku w celu jego ośmieszenia

Audiobook

Polecenie 1

Wysłuchaj nagrania i wyjaśnij, w jaki sposób Konstanty Ildefons Gałczyński parodiuje znaną historię o Laurze i Filonie. Zanotuj swoje spostrzeżenia.

Audiobook można wysłuchać pod adresem: <https://zpe.gov.pl/b/PzCJsodFx>

Konstanty Ildefons Gałczyński stworzył dwie wersje historii o sentymentalnych kochankach – Laurze i Filonie. Pierwsza z nich powstała w 1931 roku, a poeta sugestywnie zatytułował ją *Filon i Laura. Wersja nowa*. Intertekstualne nawiązania do sielanki Franciszka Karpińskiego pojawiają się więc już w tytule, ale odwrócony szyk (Filon i Laura, a nie jak w oryginale – Laura i Filon) sugerują celowość zmian wprowadzanych przez Gałczyńskiego. Druga wersja historii – nazywanej również słynną literacką randką – pochodzi z 1948 roku i jest skeczem stworzonym w ramach Teatrzyku „Zielona Gęś”. W latach 1946–1950 poeta napisał w sumie ponad sto sześćdziesiąt miniatur dramatycznych, a znaczna ich część prezentowana była w ramach tzw. Najmniejszego Teatrzyku Świata, zwanego „Zieloną Gęsią”. Utwór nawiązujący do wiersza Franciszka Karpińskiego nosi znamieny tytuł – *Filon i Laura i dobrze poinformowany facet*. Scenka jest przepelniona absurdalnym poczuciem humoru. Cechują ją zabiegi charakterystyczne dla literackiego nonsensu, na przykład w toku dynamicznie rozgrywanych wydarzeń przekształceniu ulega fraza „i coś tam klaszcze za borem”, ponieważ coś tam staje się jedną z osób biorących udział w scenie. Gałczyński bawi się więc sentymentalną konwencją literacką i celowo ją parodiuje. Zrozumienie absurdalnego humoru wymaga jednak od czytelnika dobrej znajomości estetyki sielankowej.

Teatrzyk „Zielona Gęś” ma zaszczyt przedstawić

„Filona i Laurę, i dobrze poinformowanego faceta”

LAURA

Już miesiąc zaszedł, psy się uśpiły

i coś tam klaszcze za borem.

Pewnie mnie czeka mój Filon miły.

pod umówionym jaworem.

(robi się na bóstwo i staje pod umówionym jaworem.

Filona jeszcze nie ma. Natomiast coś tam klaszcze za borem coraz energiczniej)

LAURA

(c.d.):

Szczęśliwa jestem dziś niesłuchanie

i Filon musi być moim,

wszystko w porządku, lecz to klaskanie

troszeczkę mnie niepokoi.

(i nie bez racji, ponieważ za borem coś tam zaczyna

klaskać w sposób jak najbardziej nieprzyzwoity)

LAURA

(załamując się nerwowo):

Przebóg! Ach, czyżby robota krecia?

O, jakże ja to wyśledzę?!

Lęk mnie przenika. Dwudziesta trzecia

Już jest na mojej omedze.

FILON

(zza boru; ociekając krwią):

Tylko nie w oko!!

COŚ TAM

(na chwilę się ucisza, a potem znowu klaszcze za borem jak cholera)

LAURA

(panicznie):

Dwudziesta trzecia piętnaście. Gdzie jesteś, najdroższy?

DOBRCZE POINFORMOWANY FACET

Lauro, daremnie patrzysz na zegar.

Filon nie przyjdzie. Idź dalej.

A to klaskanie, co się rozlega,

to żona go w gębę wali.

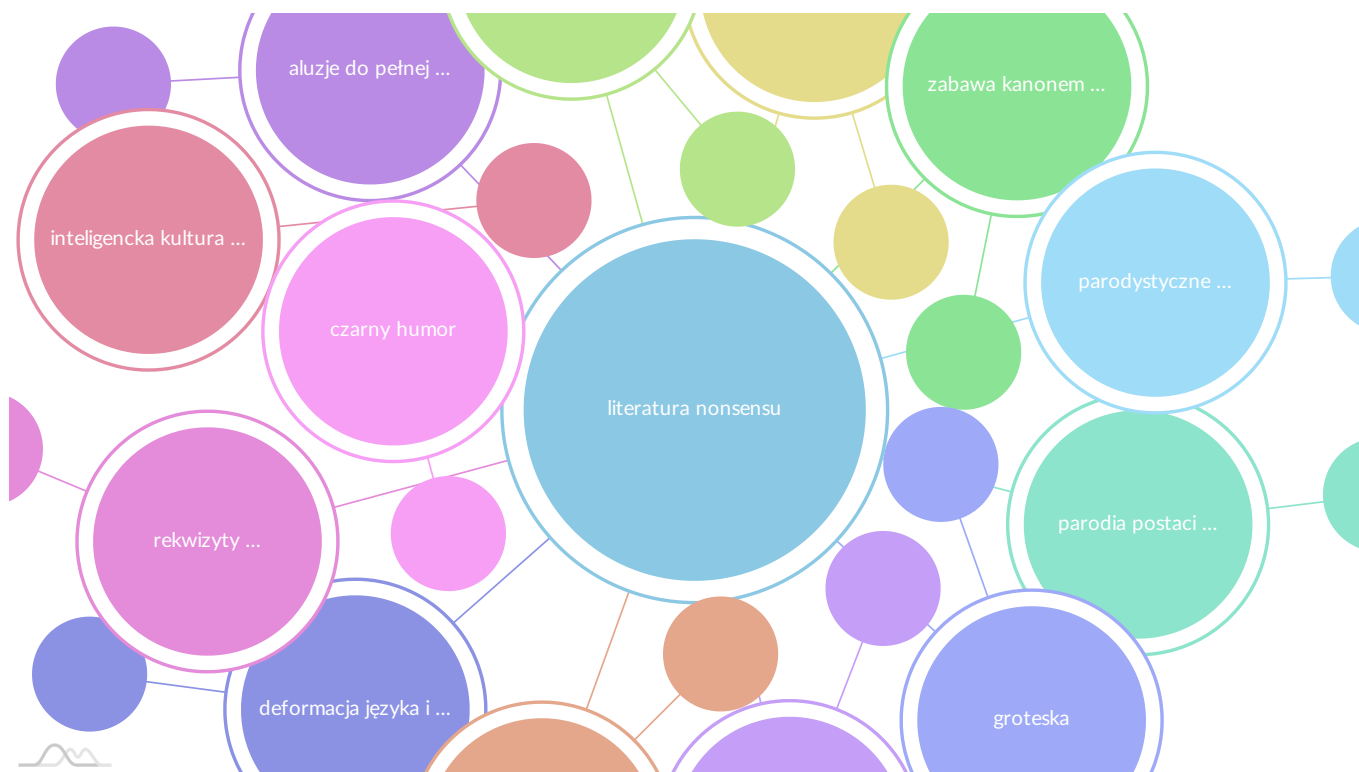
Kurtyna:

zapada i w ten sposób przesłania słabości ludzkie przed okiem gwiazd
przeczystych

Polecenie 2

Przeanalizuj mapę myśli na temat literackiego nonsensu. Uzupełnij ją własnymi spostrzeżeniami oraz cytatami z wierszy Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego *Laura i Filon i dobrze poinformowany facet* oraz *Filon i Laura. Wersja nowa*.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Tekst źródłowy do ćwiczeń

” Konstanty Ildefons Gałczyński

Filon i Laura. Wersja nowa

Już miesiąc wzeszedł, psy się uśpiły
i coś tam klaszcze za borem...

– Pewnie mnie czeka mój Filon miły
pod umówionym jaworem.

Te słowa rzekła smętna pasterka,
wiosnę poczuwszy i ruję:
bieży i patrzy w srebro lusterka,
liczko rumiane pudruje.

Otóż i jawor, jawor zielony
miesiąc przez listki przepuszcza,
a wtem się tkliwie ozwały strony:
to Filon wychodzi z kuszcza;

strzepnął z pluderków suche paprocie,
na Laurę spojrział kochaną.
a na to Laura: – Filonie, do cię
miłość żywię obłąkaną.

– Ja też, ja też – rzekł Filon. I onych
spoilo miłosne przesło.

Szumiał i szumiał jawor zielony –
nagle się drzewo zatrzęsło:

matka to była na drzewa szczycie,
córkę [inwigilowała](#);
i w takiej chwili z krzykiem: „O dziecię!”
rzuca się między dwa ciała:

– O ty nieszczęsna, mówiłaś [wonczas](#):
„Idę do kina grzecznie”.
Tu z [patałachem](#) szukasz miesiąca
i grzesznie, i niebezpiecznie.

Co mówią, córkę bierze do ręki,
gaikiem do domu idą.
A tkliwy Filon wszczętej piosenki
musiał dokończyć z Dorydą.

(1931)

Źródło: Konstanty Ildefons Gałczyński, *Filon i Laura. Wersja nowa*, [w:] *Wiersze zebrane*, wybór K. Gałczyńska, Warszawa 2003, s. 105-106.

Ćwiczenie 1

Zgromadź jak najwięcej słownictwa związanego z pojęciem nonsensu. Zapisz je w formie mapy myśli.

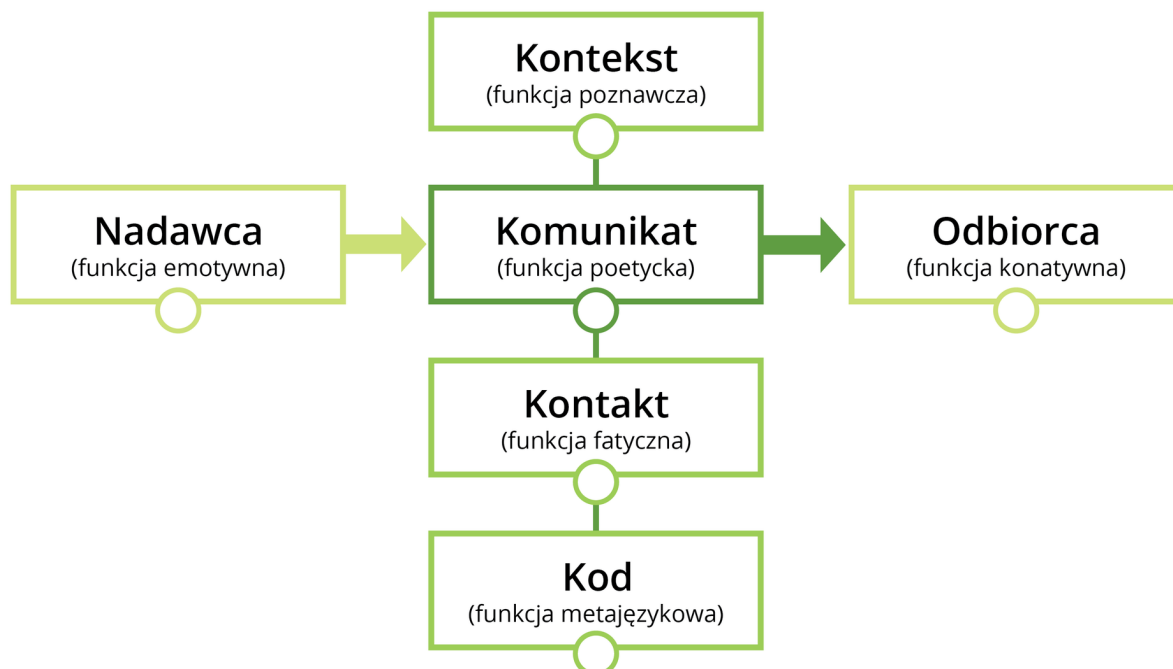
Ćwiczenie 2

Ćwiczenie 3

Do podanych wypowiedzi z wiersza *Filon i Laura. Wersja nowa* przyporządkuj odpowiednie funkcje językowe. Wyjaśnij, czemu one służą. Skorzystaj ze schematu komunikacji językowej.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 4

Wypisz konwencjonalne atrybuty sielankowe, które Konstanty Ildefons Gałczyński wykorzystał w wierszu *Filon i Laura. Wersja nowa*.

Ćwiczenie 5

Porównaj Laurę z sielanki Franciszka Karpińskiego ze „smętną pasterką” wykreowaną przez Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego. W tym celu uzupełnij tabelę.

Ćwiczenie 6

Odpowiedz na pytanie, dlaczego Konstanty Ildefons Gałczyński nazywa Laurę „smętną pasterką”

Ćwiczenie 7

Wyjaśnij, w jaki sposób Konstanty Ildefons Gałczyński w wierszu *Filon i Laura. Wersja nowa* parodiuje konwencję sentymentalną.

Ćwiczenie 8

Jakie funkcje w literaturze może pełnić absurd? Sformułuj odpowiedź, w której uzasadnisz swoje stanowisko.

” Konstanty Ildefons Gałczyński

Zielona Gęś

„Zielona Gęś” – rzecz nowa
podług nowych wzorców,
życzę więc Wam – nowego
poczucia humoru.

Źródło: Konstanty Ildefons Gałczyński, *Zielona Gęś*, Warszawa 1987, s. 82.

Dla nauczyciela

Autor: Marta Kulikowska

Przedmiot: Język polski

Temat: „Te słowa rzekła smężna pasterka.” Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego gra z konwencją sentymentalną

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy i rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

2) rozpoznaje konwencje literackie i określa ich cechy w utworach (fantastyczną, symboliczną, mimetyczną, realistyczną, naturalistyczną, groteskową);

3) rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, kronikę, satyrę, sielankę, balladę, dramat romantyczny, powieść poetycką, a także odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe;

- 6) rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter;
- 11) rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych;
- 13) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne;
- 14) przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej;
- 15) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny;

II. Kształcenie językowe.

1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:

- 1) wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi;
- 2) rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i wykorzystuje je w budowie wypowiedzi o różnym charakterze;
- 4) rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi.

2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:

- 1) rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji, rozumie ich znaczenie w tekście;
- 6) rozpoznaje rodzaje stylizacji (archaizacja, dialektyzacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna, mitologiczna itp.) oraz określa ich funkcje w tekście;

3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:

2) zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt);

Zakres rozszerzony

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

II. Kształcenie językowe.

3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń: spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

4) określa rolę języka w budowaniu obrazu świata.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie;
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Cele operacyjne. Uczeń:

- wskazuje cechy konwencji sentymentalnej przekształcone przez K.I. Gałczyńskiego w wierszu *Filon i Laura. Wersja nowa*;
- przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazując w tekście elementy parodii;
- określa funkcje językowe fragmentów wiersza *Filon i Laura...*;
- formułuje wypowiedź pisemną (na temat roli absurdu w literaturze), przytaczając argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- ćwiczeń przedmiotowych;
- z użyciem komputera;
- dyskusja.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg lekcji

Przed lekcją:

1. Nauczyciel loguje się na platformie i udostępnia uczniom e materiał: „»Te słowa rzekła smętna pasterka«. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego gra z konwencją sentymentalną”. Następnie prosi uczniów o zapoznanie się z utworem poetyckim zawartym w e-materiale: *Filon i Laura. Wersja nowa* K.I. Gałczyńskiego. Uczniowie powinni utwór przeczytać i przygotować się do jego omówienia: przygotować wstępne informacje, które pozwolą umiejscowić tekst w kontekście

biograficznym i/lub historycznoliterackim. Nauczyciel prosi również o wykonanie polecenia 1 z sekcji „Audiobook”.

Faza wprowadzająca:

1. Nauczyciel wyświetla na tablicy uczniom temat i cele zajęć. Prosi, by na ich podstawie uczniowie sformułowali kryteria sukcesu.
2. Krótka rozmowa wprowadzająca w temat lekcji: nauczyciel prosi o przypomnienie cech sielanki sentymentalnej na podstawie *Laury i Filona F. Karpińskiego*. Następnie poleca uczniom, by, w parach, wykonali polecenie 2 z sekcji „Audiobook”. (Wykorzystają do tego informacje uzyskane podczas lektury tekstów z sekcji „Przeczytaj” oraz wykonaniu polecenia 1 z sekcji „Audiobook”). Po upływie wyznaczonego czasu prezentują swoje odpowiedzi, a inni uczniowie, pod kierunkiem nauczyciela, uzupełniają mapę myśli swoimi spostrzeżeniami.

Faza realizacyjna:

1. Uczniowie wykonują ćwiczenie nr 1 w 4-osobowych grupach. Grupa, która zgromadzi najwięcej słownictwa prezentuje swoje propozycje jako pierwsza. Później nauczyciel poleca im, by wykonali ćw. 2-7, a po upływie wyznaczonego czasu prosi przedstawicieli wybranych grup o udzielenie odpowiedzi i ocenia pracę uczniów.

Faza podsumowująca:

1. Uczniowie w parach improwizują krótką konwersację zgodną z zasadami konwencji sentymentalnej. Jeśli chcą, mogą wybrać wariant parodystyczny. Dwie wybrane pary prezentują się na forum klasy, a pozostali uczniowie oceniają, czy utrzymano konwencję lub w jaki sposób ją złamano.
2. Nauczyciel omawia przebieg zajęć, wskazuje mocne i słabe strony pracy uczniów, udzielając im tym samym informacji zwrotnej.

Praca domowa:

1. Jakie funkcje w literaturze może pełnić absurd? Sformułuj odpowiedź, w której uzasadnisz swoje stanowisko.

Materiały pomocnicze:

- Zenon Uryga, *Odbiór liryki w klasach maturalnych*, w: *Metodyka literatury*, tom 2, wybór i oprac. J. Pachecka, A. Piątkowska, K. Sałkiewicz, Warszawa 2002.
- Anna Krzewińska, *Sielanka staropolska*, Warszawa 1979.
- Lucylla Pszczołowska, *Wiersz polski. Zarys historyczny*, Wrocław 1997.

Wskazówki metodyczne

- Uczniowie mogą wykorzystać multimedium „Audiobook” do przygotowania się do lekcji powtórkowej.